

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douări 24 fil., — de trei 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nou abonament

deschidem cu 1 Aprilie v. 1916 la ziarul

„Telegraful Român”

cu prețurile indicate în fruntea foii,
anume:

pe trei luni 4 coroane,
pe șase luni 8 coroane.

Abonamentele se fac prin mandat postal, trimițându-se prețul înainte. Numele abonatului, împreună cu locuința și cu posta ultimă, să se scrie corect și legibil, pentru că la postă să nu se facă greșală. Banii de abonament se trimit Administrației ziarului «Telegraful Român» în Sibiu (Nagy-szeben), strada Măcelarilor 45.

Administrația.

Europa de mâne.

Sibiu, 17 Aprilie n.

Cetitorii ziarului nostru cunosc cuprinsul discursului, pe care l'a rostit cancelarul german, *Bethmann Hollweg*, în fața reprezentanților legali ai Germaniei, în fața deputaților din sénatul imperial german, și vor fi înțeleasă însemnatatea acestui discurs senzational.

El înseamnă o solie, trimisă întâi puterilor din împărtita înțelegere, cărora vrea să le comunice, că puterea de care a dispus până acum Germania și de care va dispune și în viitor, până la terminarea răsboiului, nu o va putea clini nime din loc, și trimisă apoi lumii întregi, spre a înțelege, că precum Germania și-a impus voința ei în cursul răsboiului, aşa are să și-o impună și după răsboiu, când va trebui ca Europei să se dea o altă față, nu aceea pe care o are astăzi.

Cu o liniște și cu o seninătate pe care poate să o aibă numai omul conștiu, că învingerea finală trebuie să fie pe partea țării sale, a spus cancelarul Germaniei, că despre menținerea împărtării de până acum a Europei nu mai poate fi vorba, pentru că istoria a făcut mulți pași înainte, și îndărăt nu se mai poate merge!

Așa vorbește numai învingătorul, în preajma zilei destinate pentru a-și stabili și dicta condițiunile de pace, cari nu se mai discută, nu se mai combat, ci se acceptă în întregimea lor. Si după felul cum s-au desfășurat până acum evenimentele pe câmpul de răsboiu, și promit a se desfășura și în viitor, Germania nici nu poate să vorbească altcum prin reprezentantul ei chemat, decât în felul cum a vorbit: *ca învingătoare*.

Ce deosebire mare între frazele goale, pe cari le rostesc la ocazia bărbătii de stat, mai mult ori mai puțin luminați, dar deopotrivă orbiți de patimă și de fanatism, ai puterilor din împărtita înțelegere, și între vorbele

cumpătate, bine cântărite, energice și excepțional de serioase ale cancelarului german!

Ele nu ademenesc, nu înșală, nu seduc pe nime, ci ne orientează pe toti cu privire la planurile Germaniei, pe cari le are pentru viitor. Aflăm din ele, că provinciile cucerite de trupele puterilor centrale nu vor mai face parte în viitor din statele la cari au aparținut. Nici Polonia, nici Lituania, nici provinciile baltice, și nici chiar Belgia, nu mai pot remânea aceea ce au fost eri și pentru ziua de mâne. Ce s'a luat dela Ruși, nu va mai fi dat Rușilor. Astfel harta Europei de mâne se va deosebi mult de harta Europei de eri.

Acesta e planul, aceasta e dorința Germaniei, formulată de cancelarul ei, cu toată autoritatea pe care i-o dă poziția înaltă ce o ocupă în fruntea imperiului german, și comunicată lumii în cuvintele următoare:

«Europa, care va ieși din aceasta criză, — cea mai mare dintre toate, — în multe puncte nu va mai sămăna cu Europa cea veche. Sâangele vărsat nu poate fi înlocuit, bunurile distruse nu revin, decât cu încetul. Oricum va fi însă, noua Europa trebuie să fie pentru toate popoarele o Europa de munca pacifică. Trebuie ca pacea, cu care se va termina acest răsboiu, să fie o pace durabilă și nu trebuie să cuprindă în sine germanul a noauă răsboie»...

Cine știe ceti, și înțelege aceea ce a cetit, va afla din aceste cuvinte ale cancelarului, că Germania e gata să lege pace, dacă i se ofer garanții, că pacea va fi durabilă și nu va fi conturbată de nime, gata fiind însă și pentru continuarea răsboiului, cu aceeaș energie, ca și până acum. Răspunderea însă pentru măcelărirea și devastarea Europei și pe mai departe cancelarul german o declină dela sine și o pune în sarcina acelora, cari nici acum nu vreau să recunoască, că sunt bătuți, ci trăesc încă în nădejdea înșălvătoare, că Germania va putea fi cândva epuizată, sleită, înfometată, săracită, — lucruri pe cari nu le mai crede nime, decât numai naivii și săratani. Lucruri spuse cu vorbe grele, la cari, cum zice cancelarul, Germania răspunde cu lovitură grele, și va răspunde cu lovitură tot mai puternice!

Că ce înseamnă aceasta, o știu toti cei din împărtita înțelegere. O știu însă mai ales bieții Belgeni, căzuți jertfă credulității lor naive, o știu nenorociții de Sârbi, cari au săngerat și și-au pierdut independența de stat pentru alții, o știu Muntenegrenii, — toti cei ce au simțit loviturile puternice ale Germanilor și ale aliaților lor. Ele vor fi împărțite deci fără cruce și în viitor celor ce umblă ca să le primească, și astfel aceasta proricie a cancelarului german să va împlini cu siguranță, precum se va împlini și ceeaaltă, că Europa de după răsboiu nu va mai sămăna cu Europa de mai nainte. Fericite vor fi deci

popoarele, ai căror conducători înțelegă și prevăzători sau îngrijit din vreme, ca în noua formătunie a Europei să se asigure și pe seama neamului lor locul și rolul cuvenit. Oare ne vom putea număra și pe noi între acestea popoare fericite? ...

Transacția austro-ungară. În cursul săptămânei trecute au fost earăsi per tractări lungi, de astădată în Viena, între ministrii de resort ai statului nostru și între cei din Austria, în chestia prelungirii contractului vamal comercial dintre Ungaria și Austria. Cetim în ziarele din capitală, că de astădată per tractăriile ar fi fost terminate, ajungându-se la perfectă înțelegere.

Pământ pentru popor. Episcopul catolic *Otocar Prohászka* a făcut în adunarea reunioanei agronomice, ținută în Budapesta, propunerea, ca toate moșile mari, cari se dau în arândă, să fie luate în arândă pe vecie din partea statului, apoi împărțite în loturi mici și date țărănilor, cari n'au pământ. Sunt înțălese toate latitudinile, moșile bisericilor și ale statului. Propunerea a fost primită cu mare înșuflete și episcopul *Prohászka* a fost aplaudat când a spus, că voea de mult se facă propunerea aceasta în casa magnatilor, unde are scaun și vot, dar s'a temut de ghilotina disciplinei de partid, reclamată de afurisita de politică. Propunerea sa a trecut la comisiunea competentă a o esamina.

La Berlin. Ministrul de externe al monarhiei noastre austro-ungare, baronul *Ștefan Burian*, a plecat la Berlin, pentru a se consulta cu cancelarul imperiului german, *Bethmann-Hollweg*. Se da asigurarea dela locurile competente, că aceasă călătorie la Berlin a ministrului nostru de externe nu are vre-o importanță deosebită. Călătorii de acestea au fost făcute mai de multeori din partea baronului Burian, precum și cancelarul german a făcut călătorii mai de multeori la Viena. Legăturile strânsă, cari există acum între monarhia noastră și Germania, fac adeca necesară întâlnirea că mai deasă a celorce conduc politica esternă a acestor două împărații, pentru că stabilească o unitate de vederi și pe terenul diplomatic, cum e ea stabilită de mult pe cel militar.

Un răspuns. Ministrul-president al Angliei, domnul Asquith, a prins ocazia, la un banchet dat în onoarea parlamentarilor francezi, și a răspuns la cele cuprinse în discursul cancelarului german. Si toată lumea a rămas surprinsă de tonul în care e ținut acest răspuns englezesc. E scutit de orice urmă de uită, și de orice îngâfare. Nu mai amenință cu sdrobirea militarismului german dl Asquith, ci recunoaște dreptul de existență și pentru mai departe pe seama Germaniei; tot ce cere acum Anglia este, ca pe viitor forțele militare ale statelor se fie stabilite pe calea unei înțelgeri internaționale. Mai cere apoi Anglia reintregirea Belgiei în drepturile avute, ca stat independent. Cu Franța, Rusia, Sârbia, Muntenegru, domnul Asquith nu și-a mai băut capul. Tările acestea le-a dat uitării. Vadă-și ele singure de cap, — își va fi gândit ministrul-president al Angliei, care cu răspunsul seu a arătat, că știe și vrea se păsescă pe calea tocmelei cu Germaniei, cari, ori cum, dar nu cunosc gluma și se țin de cuvânt. Când zic ei, că la vorbe aspre răspund cu lovitură puternice de mortiere, așa au se și facă. De aceea au se fie evitate vorbele aspre. Domnul Asquith le-a evitat de astădată, ear la proxima ocazie probabil că are se fie și mai bland, ca mielul!

Răsboiul și iubirea creștinească.

— Articol final. —

VI.

Dacă iubirea ne poate îndemna și constrânge se purtăm răsboiu energetic și cu desvoltarea tuturor forțelor pentru posibila ajungere a bu-nului scop urmărit, prin aceasta nu e eschis, ca grozăvile inutile și fără scop se fie evitate, de dragul iubirii, în cursul răsboiului. Aceea ce e fără scop, ce e contrar scopului, e totdeauna în contra iubirii, care după ființa ei e în mod eminent teologic este formată, așa că urmărește totdeauna un *scop bun*.

In preajma uneia dintre luptele date pe vremea reformaționii, între catolicii și protestanții din Elveția, s'a fost dat losinca, ca luptătorii, de dragul iubirii, să se mulțumească cu stră-pungerea dușmanului în pulpă, prin ce se atinge scopul răsboiului, care e, de a face inofensiv pe dușman și de a lăunge, — dar se evită totdeauna orice vărsare de sânge superfluă. O astfel de binecuvântă lozincă ni s'ar părea astăzi de tot copilărească, ba chiar comică, și o astfel de atitudine a fost posibilă numai în ciocnirile mari țărănești, ca și cari ni se prezintă, pe lângă răsboaiele de acuma, luptele de pe vremea reformaționii din Elveția; dar pe lângă actuala purtare de răsboaie, așa ceva e de sine înțăles imposibil.

Si totuși, lozinca aceea a isvorit în naivitatea ei, din o constiență sănătoasă și curată morală.

Chiar și astăzi ar trebui să se țină, de dragul iubirii, la principiul, că orice grozăvie inutilă și fără scop are se fie evitată, ca de es. folosirea gloanțelor numite dum-dum, maltratarea prisonierilor etc. Si constiența modernă a răsboiului se și ține de aceasta datorință. Un aviator (ofițer) a aruncat bombe asupra Parisului, și în raportul făcut despre împlinirea acestei misiuni avute a accentuat în mod semnificativ, că întreprinderea să a avut de scop, întrucăt se poate, se țină aeroplanele dușmane din capitala franceză la anumită îndepărtere dela front.

Tot așa va contribui apoi iubirea foarte mult și la aceea, ca după răsboiul și-a ajuns scopul, ba după ce s'a dat luptă, ranele pricinuite se fie după putință bine îngrijite și vindecate. Aici se deschide pe seama iubirii creștinești terenul cel larg de activitate, la care cei stăpâniți de bu-nătate femeiască și de milostivire se gândesc în mod exclusiv, când e vorba de raporturile dintre răsboi și iubirea creștinească. Dar nu e adevărat, că iubirea, care vindecă ranele îndărăt, ar fi mai mare și mai curată decât aceea, care produce ranele pe câmpul de luptă. Chiar și la îngrijirea răniților pot se coopereze, la ocazie, — o știm aceasta foarte bine, — motive joasice, egoiste; o nouă dovadă, că adevărată caracteristică a

iubirei nu e folosirea, în mod unilateral, a mijloacelor alinătoare, dictate de compătimire.

Am arătat, că răsboiul e compatibil cu iubirea creștinească, fiindcă în actuala formă omenie și singurul mijloc principal, care poate se scoată nedreptatea din comunicația dintre popoare, ridicând dreptul la valoare. Cu alte cuvinte, am arătat, că răsboiul e compatibil cu iubirea creștinească, fiindcă e un mijloc de drept în comunicația dintre popoare, a cărui aplicare poate se fie tot atât de mult pretinsă de iubirea generală de oameni, ca și acusa, în comunicația dintre indivizii singuratici.

N-am negat, și nu poate nega nimeni, că răsboiul, chiar și dacă pot se fie evitate grozăvile inutile și fără scop, n-ar fi legat de mari greutăți și de mari rele, de spaimă și de groază. Ba trebuie se concedem și aceea, că răsboiul e un mijloc de drept de multeori cu două tăișe, cu efect ne-sigur. S'a întâmplat de repetiție, că poporul, care se află în drept a fost bătut, și poporul, a cărui cauză nu era dreaptă, a eșit învingător. Aceasta trebuie să o conceadă și aceia, cari nu fără motiv intonează, că marimea dreptului unui popor se judecă după mărimea forțelor sale și a facultății sale de a presta.

Tocmai de aceea s'a născut ideea, chiar în sânul lumii creștine, de a se înlăuți mijlocul cu două tăișe, nesigur în efect, al răsboiului, cu alt mijloc de drept, sigur în aplicarea sa. Precum certele de drept dintre indivizi se aplanează în statele de astăzi prin sentințe judecătoarești, așa s'a făcut propunere, ca și certele de drept dintre popoare să se aplaneze în mod pacnic, judecătoarește, *prin un tribunal internațional*. E de înțăles deci zelul acelora dintre creștinii catolici, cari se insuflă pentru ideea, ca certele de drept dintre popoarele creștine se fie aplanate prin autoritatea papei. Chiar și principalele Bismarck a evitat odată un răsboiu amenințător dintre Germania și Spania, prin provocarea unei hotăriri a papei, chemat ca arbitru.

Dar sunt două nedumeriri. Una e a necatolicilor, împărtășită însă și de alții. Există peste tot un papă, fie el oricât de înțălept, există peste tot un individ singuratic, care se fie în stare, ca în starea tot mai complicată a raporturilor dintre popoare să cunoască esact, pe care parte e dreptul și pe care parte e nedreptatea? A doua nedumerire e apoi, că oricum ar fi creat tribunalul internațional plănuitor, — nu trebuie se fie compus din un singur individ, — popoarele așa cum sunt ele, imperfekte în multe privințe, se vor supune oare sentinței celei mai drepte, fără înpotrivire, numai la sfatul împăciuitor?..

N'avem încă un astfel de tribunal; dar se poate, că marea educatoare a omeniei, *miseria*, n'il va crea. Si se poate, că tocmai miseriile actualului răsboiu îl vor crea. Nu se poate, ca pe urma grelelor mizerii, cari își arată de present pretutindenea umbrele lor întunecate, chiar și acolo, unde se ivește lumina lucitoare a învingerilor: iubirea creștinească să nu fie întărită în dorința ei de a înlăuți groaznicul mijloc cu două tăișe al răsboiului, după putință, cu altul, mai acomodat! Dar presupunând, că vom avea un astfel de tribunal, totuși se vor mai întâmpla câte odată, până când omenie și popoarele nu sunt desăvârșite, așa numite răsboiuri esențiale, prin cari popoarele îndărătnice vor putea fi constrânsă să se supună sentinței aduse și se vor întâmpla mereu răsboiuri, provocate de desfacerea volnică a popoarelor singuratici din legăturile esentante de stat.

Astfel ni se prezintă apoi răsboiul ca inevitabil, ca necesar, într-o formă oarecare, cătă vreme oamenii vor fi moralicește încă imperfecți. Si e necesar răsboiul, de dragul iubirii, în scopul de a se conserva dreptul, fără de care, orice explicație să arătă noțiunile acesteia, nu poate se existe viață comună omenească.

De dragul iubirii va fi deci totdeauna necesar răsboiul într-o formă oarecare, cătă vreme oamenii nu sunt desăvârși după legile religioase-morale. De aceea, isbuțirea răsboiului va deștepta în omul cu sentimente etice, în creștinul adevărat, un bold îndoit, abstragând dela celelalte dorințe ale sale și anume: creștinul va face, de dragul iubirii, tot ce-i stă în puțină, ca poporul seu se ajungă la biruință în lupta dată pentru dreptul de existență și de acțiune, fiind de firma convingere, că *iubirea sa de patrie și de neam e o parte a iubirii creștinești*. Tododată însă, de dragul același iubiri, va face făgăduință solemnă, că va lucra cu zel tot mai potentat, pentruca în fine oamenii toți se devină tot mai desăvârși în privința religioasă-morală. Fie deci, ca și răsboiul acesta, cu toate grozăvile și dimensiunile sale, se îndemne pe toți cei chemați, ca să se pună din tot adinsul pe muncă și se facă *desăvârșirea religioasă-morală a omeniei întregi*, dela cei mari până la cei mici, în sus și în jos, și atunci generațiile viitoare vor fi de sigur scutite de răsboiuri și de urmările lor!

Deputați congresuali mireni.

In dieceza Caransebeșului au fost declarati aleși, la scrutinul din Dumineca trecută, ca *deputați congresuali mireni*, următorii domni:

In cercul Valea-Boului *Titu Hateg*, adv. Lugoj.

In cercul Lugoj *Aurel Dobosan*, senator orășenesc Caransebeș.

In cercul Făget *Ioan Cimponeriu*, prete.

In cercul Buzias *Titu Mărgineanu*, funcț. superior la direcția financiară Timișoara.

In cercul Iam *Petru Corcan*, deputat dietal.

In cercul Sasca-montană *Ioan Chirilă*, notar comunal.

In cercul Oravița-montană *Iosif Brebenar*, magistrul silvanal.

In cercul Bocșa-montană *Dr. Tîmoteiu Radi*, jude regesc.

In cercul Caransebeș *Aurel Moacă*, asesor referent consistorial.

In cercul Ohababistra *Patriciu Drăgălina*, pres. comun. de avere Caransebeș.

In cercul Teregova *Dr. Valer Olariu*, medic cercual Teregova.

In cercul Domașnea *Dr. Virgil Nemoian*, medic cercual.

In cercul Mehadia *Constantin Burdia*, consilier aulic.

In cercul Prigor *Zaharie Miulescu*, proprietar.

In cercul Bozovici *Ioan Dobren*, magistrul silvanal.

In cercul Vârșeț *Dr. Liviu Linția*, avocat Budapesta.

In cercul Ghilad *Dr. Iuliu Coste*, avocat Ciacova.

In cercul Alibunar *Dr. Nicolae Petrovici*, avocat Lugoj.

In cercul Biserica-albă *Dr. George Nedici*, fisc erarial Budapesta.

In cercul Satul-nou *Valeriu Petco*, invățător dirigent la școală de stat din Doloave.

Resultatul alegerilor de deputați congresuali mireni din dieceza Aradului încă nu-l cunoaștem.

Răsboiul.

Rușii au îndreptat atacuri noi asupra armatei lui Hindenburg, pe la Dünaburg și pe alte locuri, dar toate au fost respinse cu ușurință. Deasupra orașului Cernăuț s'au arătat aeroplane rusești, din cari au fost aruncate bombe. N'au făcut nici o stricăciune. Aeroplanele noastre austro-ungare le-au luat imediat la goană. Unul a fost nimicit, celelalte au fugit.

La frontul italian e foc neîntrerupt de artillerie pe întreaga linie. Pe unele locuri dușmanul a îndreptat atacuri, cari însă au fost respinse. În Balcani situația e și acumă neschimbătă.

La frontul dela apus un atac al Englezilor a fost respins. Pe alte locuri s'au dat lupte de mine și de granate de mână. Asupra pozițiilor ocupate de trupele germane pe înălțimea numită «omul mort» au dat asalt Francezii, după o pregătire temeinică, execuțată de artilleria lor. În valuri dese au înaintat Francezii spre pozițiile perduite, dar focul energetic al Germanilor i-a silit să se retragă. Au avut perderi enorme. Puțini soldați francezi, intrăți în tranșeele germane, au fost măcelăriți până la cel din urmă.

Spirit inventiv.

Un omagiu rus adus Germanilor.

Menciov scrie în „Novoe Vremea“ din 16 Martie v. următoarele:

Din c-uza sădărei suprefetei cuтивabile spectrul unei foame de propriețate a devenit un luer foarte serios în Rusia. Dezastrul acesta trebue înălțurat. În timoul păcii știam ce să facem, căutam lămuriri la Germani. Ar fi fost poata mai bine dacă recurgeam la propria noastră experiență și la propriul no-tru bun simț. Totuș de secol e ne-am obișnuit să credem, că chestiunea care ne preocupaș, a fost examinată și cumpănată cu mult mai bine de germani, și ceea ce e principal, b-ne sau rău, a fost rezolvată de dănsi.

La noi fiecare chestiune reclamă schimbări de vederi interminabile, obosiatoare și infițuoase. În ce privește agricultura, n'am înălțat nici odată să ne indoim de autoritatea Germaniei, pentru simplul motiv, că eu tot solul lor slab hectarul lor de pământ produce dublu și mai bine de dublu cat al nostru. A easta este o victorie nelndoelnică a muncii nașnice și Germaniei asupra vecinilor ei, — spune Menciov, — raportând cifrele recolei din 1913, și aceasă victorie se poate obiceiul de a vedea în Germani pe măestrii noștri.

Aveașă elogii le-a adus Menciov și o gînăție agriculturii germane din timpul răsboiului: Cum se face sănue el, că deși Germania se împătrășește în condiții neșapărt mai nefavorabile decât ale noastre și doară de douăzeci de luni răsboi, totuși spectrul foamei nu o amenință pe ea, ci pe noi? Germania era tot atât de puțină pregătită pentru răsboi ca și noi. Pe ea a ajunsă înălțarea minunată ce o are poporul ei de-a nu-și pierde capul în restrîște, ei de a se rechidege recede: ad că da și avizează repede la măsurile necesare și a se traduce grăbie în fapte.

Pînă în acestea cîtează utilizarea pentru agricultură a măștinelor și a bîrăganilor, regulamentarea consumației, redarea terenurilor cultivate cu secolă de zăhră, producerea azotului din ser, măsuri inteligente pentru menținerea stocului de vite și tăierea simultană a unui mare număr de porci, procurarea unui număr mai mare de mașini agricole etc. Rezultatul acestor măsură e, că în Germania nu se constată nici cea mai mică reducere a suprefetei cultivabile, că se produce pentru anul 1916 o recoltă cu mult mai bună decât aceea din 1915.

Ideia strălucită, care pe noi Rușii ne face să zămbim, de a utiliza rămăștele de bucatărie, precum și zăhrul în combinație cu azotul ca nutreț, va avea de efect, că Germania va scăpa treptat, treptat, chiar și după răsboi, de dependența în care se găsea față de vecinii ei pentru apăziorarea cu nutreț.

Azotul produs din aer și economiseste Germaniei nu numai 200 de milioane în fiecare an, cătă plătea această țară, în aur, străinătă pentru salpetru și guano, și îl dă putință să renunțe de acumă la nutrețul pe care noi Rușii îl vindeam cu prețuri

stupid de ieftine, fapt care i-a înlesnit creaștoria de vite în stil mare. Rezolvând problema szotului „Germania strivită“ a dobândit posibilitatea să declare lumi, că pentru Germania continuarea răsboiului nu mai are sens.

Imperatul Wilhelm a numit una din cele trei principale ale răsboiului săracia soțului Germanie, care sălăsește pe Germani să cultive cartoful pe acoperire. Iată însă, că ei deseoară acumă baza nutrețului, mai sus de acoperis, în aerul însuși al Germaniei, și Rușii n'au o situație mult deosebită. Să unii și alții au nevoie de cereale, să unii și alții au nevoie de vite. Deosebirea de secol considerabilă constă numai în faptul, că Germanii își sfărtează creerii, ca să a din nevoie. Cine a auzit însă, că un chimist rus, și avem o mulțime — cu urmăre de functionari și decorații — să fi descoperit ceva, care să atenuze măcar scumpetea tragică de care suferă biata noastră țară? ..

Fondul orfelinatului.

(Urmare.)

Col. din Răstoșnea (Reghin): Ds. Viorica Lado 20 — Dănilă Gliga 10 — Nichita Gliga 10 — Rafila Mateiu 10 — etc . . .

Col. din Purcăreț (Sebeș): Elisabeta Stinea 5 — Iacob Stinea par. 5 — și alții . . .

Col. din Telina (Sighișoara): Nicolae Ențiu par. 10 — etc . . .

Col. din Cetatea de baltă (Târnava): Bis. gr. or. 7 — și alții . . .

Col. din Brețcu (Treiscaune): Constantin Dimian protopr. 100 — George Hamsea par. 50 — Nicolae Tărlungeanu Gros 10 — Ioan R. Stâncic 10 — Ioan R. Fenechi 5 — Vasile Fenechi 10 — Gh. C. Gociman 20 — etc . . .

Col. din Ceagz (Turda): Maxim Purșa par. 5 — și alții . . .

«Ajutorul», inst. de cr dit și econ. řeica mare . . . . .

Col. din Săcădate (Avrig): Constantin Prie par. 100 — Nicolae Crătu econ. 50 — Ioan Iordache 20 — Ioan Stanciu 20 — Simeon Grădinări not. 20 — Toma Podea otelier 20 — Toma Mahara inv. 10 — Bis. gr. or. 10 — Iordan Lup 10 — Maria Sumea inv. 10 — Toma Din 10 — Toma Pavel 10 — Ioan Prie vigil 10 — Văd. Safta Lup, Văd. Safra Aleman și Const. Stefan v. primar căte 6 — Petru Cabuz 5 — și alții . . . . .

Col. din Fofeldea (Agnita): «Coridiana» inst. de credit și econ. 100 — Valeriu Bonea par. 10 — Ioan Giurgiu not. com. 10 — Constantin Măhăra inv. 5 — și alții . . . . .

Col. din Glâmboaca (Avrig): Comuna politică 10 — Ioan Crăciun par. 10 — etc . . . . .

Col. din Câmpeni: Dr. Remus Furdui adv. 100 — Ioan Motora inv. 20 — Sidonia Bolog 20 — Dr. Traian Morcan 20 — Elena Dr. Morcan 20 — Petru Motora abs. de teol. 10 — Nicolae Palade paroh 5 — Avram Serbu 5 — Mihail Mihai 5 — Mihai Motora 5 — Ioan Popa 5 — Iosif Sălăgean 6 — etc . . . . .

Colectă din Sebeșul de Jos (Avrig): «Ivorul» inst. de credit 100 — Bis. gr. or. 20 — Toma Doican par. 10 — George Stoica inv. 10 — Ioan Doican cap. 5 — Aurel Doican inv. 5 — Elisabeta Iosif Popa 6 — Ana Ad. Roman 10 — etc . . . . .

Col. din Ciuruleasa (Abrud): . . . . .

Col. din Ponorel (Câmpeni): Ioan Gligor par. 10 — Alex. Galdeu inv. 5 — etc . . . . .

Col. din Ciceu-Corabie (Des): Ilie Piso inv. 5 — și alții . . . . .

Col. din Bejan (Deva): . . . . .

Col. din Căinelul de Jos (Deva): Ioan Popoviciu par. 5 — și alții . . . . .

Col. din Fizeș-Barbara (Deva): . . . . .

Col. din Roșcani (Dobra): Ioan Sârb par. 50 — Ioan Muntean 50 — Ioan Sântimbrean 10 — Petruș Ioan I. Mit. 10 — Petru Sîndeal 10 — George Sîndeal 10 — Dela elevii școalei 6-82 Sebastian Nistor 10 — etc . . . . .

Col. din Binținț (Orăștie): Ioan Botean par. 10 — Dumitru și Ana Vlaicu 20 — Ioachim și

173-82

„ALBINA“,
institut de credit și de economii în Sibiu.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și de economii «ALBINA», sunt invitați prin aceasta, în virtutea §-lui 20 din statutele societății, la

a XLIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, Sâmbătă în 13 Maiu 1916 st. n., la orele 9 a. m., în sala festivă a Muzeului «Asociației», cu următoarea

Ordine de zi:

- Deschiderea și constituirea adunării generale.
- Bilanțul anului de gestiune 1915 și raportul comitetului de supraveghiere.
- Distribuirea profitului net realizat conform bilanțului.
- Distribuirea sumei destinate pentru scopuri culturale și de binefacere.
- Fixarea prețului marcelor de prezență pentru anul curent.
- Alegerea a 3 membrii în consiliul de administrație cu mandat pe 5 ani, un membru pe 4 ani, unul pe 2 ani și unul pe 1 an.
- Eventuale propuneri în sensul §. 33 din statute.

Domnii acționari, care voiesc a participa la adunarea generală, în persoană, sau prin plenipotențiați, în conformitate cu §§-ii 23, 24 și 25 din statutele societății, sunt rugați și depune acțiile și eventual dovezile de plenipotență cel mult până **Miercuri, în 10 Maiu a. c. st. n.** la **6 ore p. m.**, la cassa centralei noastre în Sibiu, a filialelor din Brașov, Bozovici, Elisabetopol, Lugoj, Marosvásárhely și Mediaș, sau a agenturilor din D-Sânmartin și Sânnicolaul-mare.

Depunerea acțiilor respective a plenipotențelor spre scopul indicat se poate face și la toate institutele membre ale «Solidarității», în acest caz însă cel mult până **Sâmbătă în 6 Maiu a. c. st. n.**

Sibiu, 13 Aprilie 1916.

(63) 1-1

Direcția.

„FRĂȚIA“,
institut de credit și economii, societate pe acții în Agnita.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Frăția» se invită la

a IX-a adunare generală ordinară,

care se va ține Duminecă, în 7 Maiu st. n. 1916, la 12 oare a.m., în localul hotelului Agnita.

Obiectele:

- Deschiderea și constituirea adunării.
- Raportul și propunerea direcției și a comitetului de supraveghiere cu privire la bilanț și contul profit și perdere, distribuirea profitului curat și darea absolutoriului pe anul de gestiune 1915.
- Fixarea marcelor de prezență pe anul 1916.
- Alegerea unui membru în direcție cu mandat pe 6 ani.

Domnii acționari, care voiesc a participa la adunare în persoană sau prin plenipotențiați, sunt rugați să depun la cassa institutului acțiile eventual documentele de plenipotență cel mult până în 6 Maiu st. n. a. c., la 12 oare din zi.

Dacă numărul acționarilor prezenti și al acțiilor depuse nu va fi deajuns pentru a se putea aduce decizii valide, adunarea generală se convoacă din nou pe ziua de 14 Maiu st. n. a. c., în locul și la ora sus indicată, și se va ține cu același program, fără privire la număr, în sensul §-lui 27 din statută.

Agnita, 7 Aprilie 1916.

Direcția.

Raportul comitetului de supraveghiere.

Onorată adunare generală!

Subsemnatul comitet de supraveghiere examinând conturile „Bilant” și „Profit și Perdere” pro 1915 ale institutului de credit și de economii „ALBINA”, am aflat singuraticile poziții în consonanță numerică cu cărțile principale și extrasele din cărțile auxiliare.

La finea anului am scontat cassa, efectele și aste valori și le-am aflat în consonanță cu registrele institutului purtate exact.

Referitor la împărțirea profitului net de Cor. 471,114 72 ne alăturăm propunerii direcției și o recomandăm spre primire.

Vă rugăm deci, ca aprobat bilanțul pe 19 5, să dați atât direcției, cât și comitetului subscris absolutorul pentru gestiunea lor pe anul 1915.

Sibiu, 14 Aprilie 1916.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE:

Mateiu Voileanu m. p., președinte.

Ioan Henteș m. p.

Emil Verzariu m. p.

Dr. Ioan Lupuș m. p.

Nr. 129/916.

Nr. (57) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh, în parohia de cl. III Vălișoara, tractul protopresbiteral al Devei, se publică concurs cu termen de **30 zile**, dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele imprenute cu acest post, sunt cele făsionate în coala B.

Cererile de concurs, se vor trimite la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul sus indicat, având concurenții să se prezinte, — pe lângă observarea restricțiunilor reglementare, — în o Duminecă sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predica respectivele a celebre.

Deva, la 23 Martie st. v. 1916.

Ofcial protopresbiteral rom greco-oriental al tractului Deva, în conțelegeră cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Cafea pentru Paști!

— Afând puțină Cafea, tu decurs de 2 luni voi fi constrins să săpa Spedițiunile. Recomand să provede de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Cafea: 1-15 April 15 30 April

Nr. 9 Cuba bună	1 kgr. 11-	1 kgr. 12-K
12 Cuba foarte fină	1 kgr. 11-50	1 kgr. 12-50 K
16 Cuba specialitate	1 kgr. 12-	1 kgr. 18-K
106 Mixtura Victoria	1 kgr. 12-	

1 kgr. Tea rusescă 20 K (intre Cafea se poate trimite și 1/2 kgr. Tea).

5 kilograme se spedează francat și vănumit prin rambursă poștală.

NB. Ca să fiu crutat de corespondență multă amintesc că alte mărfuri la nici un caz nu pot fi trimise; deci nici zăhar sau Franck etc. nu se afă.

In lipsă de Franck să se folosească *Orz prăjît* (Kneipp) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se rugă de sprinț:

F. A. Degan,
comerçant de Cafea și Tea în Fiume.
(Postașok 163.) 8-10

Bilanț cu 31 Decembrie 1915. — Mérleg számla 1915. december hó 31-én.

Activa — Vagyón.

Pasiva — Teher.

	K f
Cassa — Készpénz	7,234 34
Bon la alte bănci — Bon más intézeteknél	65-
Escont — Leszámitott vältök	70,592-
Credite cambiale hip. — Jelzálogilag biztosított vältök	21,003 36 91,595 35
Credite personale — Személy hitel	30,140--
Credite personale hip. — Jelzálogilag biztosított személy hitel	98,313 58 128,453 58
Efecte și acții — Értékpapír és részjegyek	8,008-
Realități — Ingatlánok	10,685 69
Spese de proces — Perköltségek	210-56
Interese restante — Hátralékos kamatok	7,858-
	254,110 53

	K f
Capital — Részvénytőke	60,000-
Fond de rezervă — Tartalék alap	3,519 37
Fond special de rezervă — Külön-tartalék alap	2,201 72
Fond cultural — Művelődési alap	204 54
Fondul de pensiune — Nyugdíj alap	817 16 6,802 79
Depuneri — Betétek	131,707 34
Contul curent — Folyó számla	48,972-
Dividendă neridicată — Fel nem vett oszt.	325-
Pro diversi — Kü önféle hitelezők	577 63
Interese transitoare — Átmeneti kamatok	1,264 52
Profit net — Tiszta nyereség	4,461 25
	254,110 53

Contul Profit și Perdere — Nyereség- és Veszeség-számla.

Debit — Tartozik.

Credit — Követel.

	K f
Interese — Kamatok:	
după depuneri — betétek után	7,316 63
după reescont — visszleszámitott vältök után	605 80
după cont-current — folyó számla után	5,693 60 13,616 03
Salare — Fizetések	2,492-
Spese curente — Irodai költségek	362 47
Marce de prezență — Jelenléti dijak	132-
Dare directă — Egyenes adó	1,181 46
Dare de 10% după int. de depun. — 10% betétek kamat adó	731 66
Competință de timbru — Bélyeg illeték	38 34
Amortizare din mobiliar — Leírás butorlatból	258 40
Profit net — Tiszta nyereség	4,461 25
	23,273 61

	K f
Interese: — Kamatok:	
de escont — leszámitolási kamat	7,874 26
de cambiali hipotecare — jelzálogilag biztosított vältök után	921 49
după credite personale — személy hitel után	3,957 69
după credite personale hipot — jelzálogos kölcsönök után	10,065 31
Proviziuni și alte venite — Jutalékok és egyébb jövedelmek	143 36
Venite de efecte și acții — Értékpapír és részjegyek után	273 50
Venite dela realități — Ingatlánok után	38-
	23,273 61

Agnita, 31 Decembrie 1915. — Szentagota, 1915. decembert hó 31-én.

Ioachim Muntean m. p.,
prez. și dir. exec. — elnök és vezérig.

Pavel Crișian m. p.,
contabil — könyvelő.

DIRECȚIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Nicolae Gavrea m. p.   Ioachim Pareu m. p.   Alexandru Bârsan m. p.

Emanoil Dutuș m. p.

Ilie Stirbeișiu m. p.

Examinând conturile prezente le-am aflat exakte. — A jelen számadásokat megvizsgálta és helyeseknek találta.

Agnita, la 7 Aprilie 1916. — Szentágota, 1916. április hó 7-én.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIERE: — A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Dr. Romul Curta m. p., președinte.   Dumitru Duca m. p.   Ioan Oros m. p.   Militon Berghea m. p.

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.